

אליעזר -

הגעתי הנה אחמול לפנות ערב - אחרי נסיעה קשה ומיגעית. אף פעם לא הייתי

לי שיטת מעייפת כזו. ביום הראשון, עד קורפו, הלך הכל כשורה. הגענו לכל תחנה

בדיוק לפי השדול. בקורפו העירו אותנו בחמש בבוקר על מנת להפליג בשש, אך מיד

אמרו לנו שנוכל לשוב ולשכב - בים החיכוך פרצה סופה ואי-אפשר לזוז. חכינו חמש

שעות - ובאחת עשרה יצאנו בחור סערה לא קטנה. קוינו להגיע אותו יום למרסייל,

אולם אחרי נפולי טלגרפו לטייס שבמסרץ מרסייל התחוללה סערה ושירד באז'קסיו

(*Ajaccio*) בקורסיקו. וכך נדדמן לי ללון במולדתו של נפוליון ולקרוא כל

הערב סיפורם על שורדי מכסיקו בעבר ובהווה.

מקורסיקה שלפנתי ללונדון ואמרו לי שדוב במריס (מבירוה שלגרפתי למשה

לעכב דוב בלונדון), ושלגרפתי לירבלוס שימסור לדוב לפגוש אותי בבורג'ה, אך

כשהגעתי למחרת (אחמול) למרסייל קיבלתי שלגרמה מירבלוס שדוב נסע כבר למרסייל,

וכמה רגעים לפני הפלגת האווירון שלפן לי דוב ממרסייל. יוסקין נשאר כאן למען

הפגש עם דוב - ואני המשכתי באווירון ללונדון. על יד ליאון הדביק אותנו שלג כבד,

שלא ראיתי כמוהו מלפני נסעי לארץ, וחאוירון המסכן התנדנד כל הזמן כשכור.

כשעברנו התעלה חקף אותנו קור צורב שלא טעמתי כמותו זה כמה - עתוני לונדון כתבו

שזה עשוי שנים לא היה קור כזה - . וקפוא ורצוף ועייף הגעתי סוף סוף לחדר החם

שב"סונש רויאל".

מה ששמעתי אמש ממשה על השיחות האחרונות עם מ.מ. (שיחה אחת - חיים

ונמיר, שיחה שניה - חיים ומשה) אישר מחדש את הפרוגנוזה שלא צפוי לנו כל טוב

מה"שיחות". נמיר סיכם המצב לא בלי חריפות: "מ.מ. מוכן להבטיח הכל בעתיד, להורות על הכל בעבר, ולא לתת כלום בהווה" ... ואעפ"כ אין לי כל ספק שנעשה משגה כבד פ' אם לא נשתתף בשיחות. לחסהוני הרב מצאתי שגם הגב' ג'ייקובס מהנגדת להחרמת השיחות. השנוי הזה בדעתה חל כנראה לאחר שנודע לה כי באמריקא מתנגדים כולם, וברנדייס בתוכם, להחרמת. דעת הקהל הליברלית באמריקא לא תבין את החרמתנו, ונפסיד את הסימפטיה האמריקנית. ודווקא בגלל כפי ונמיר עמדו בכל חוקף על החרמה, וכעסו מאוד על חייט ועלינו, שלא קיבלנו דעתם.

אחמול נחקיימה ישיבת הועדה המיעצת - לפני בואי, וכפי שהגידו לי הסכימו הבלתי ציונים שעלינו לדרוש לעצמנו את מערב א"י, וגם הסכימו להצעה שניתן לעיראק עשרה מיליונים על מנת שיקבלו טאה אלף משפחות ערביות מא"י. אני בכל זאת מלא חרדה ודאגה לעמדת יהודים אלה ב"שיחות".

חבוקר תימה לי שיחה עם חייט - ותימה בינינו הבנה והסכמה גמורה על פולחני באמריקא. הוא רק תוסיף לי דאגת תרכיה: לברר אם אפשר לסדר שאמריקא תקנה ישר מתרכיה (ולא דרך גרמניה, כפי שזה נעשה עכשיו) שטיחים, טבק, צטוקים וכתנה.

חיים גסע לאנזה ערב להולנד - ושם יפגש עם וולף. חבטיח לדאוג בעיקר

לזיון שויפל בו ריסקין. מאמשרדם יסע חייט לפריס, ולא ישוב חנה לפני 5 או 7 ביאנואר.

חייט הגיד לי שיש כאן קונה בשביל שוחפו של דוד - ועל דוד להחיש חקנין.

"השיחות" לא יתחילו כנראה כל כך מהר. לפני שבוע הודיע מ.מ. שאין להניח

התחלת השיחות לפני אמצע יאנואר, אולם מפי צירו של אבן סעוד שמענו שלא יתחילו השיחות לפני סוף יאנואר.

כשהייתי בירושלם הציע לי ליאו לנסוע לב'ירה על מנת להפגש עם א.ס.
סלגרמתי ללונדון כמשה ולוריה ישאלו את חפ'ז והבה, צירו של א.ס. בלונדון, אם
יש חשבה על השיחה שהיתה לי אתו לפני ארבעה חודשים. הם היו אצלו, וחפ'ז הודיע
להם שא.ס. טרם שלוש פעמים להמגש אתנו. מעם הציע לו פילבי פגישה. בפעם השנייה
שאל אותו אסיר סעוד (בחיותו בקיץ בלונדון) - וא.ס. ענה בשלילה. בפעם השלישית -
כשהיז הודיע לו על שיחתי אתו. אולם הציר הוסיף: יחנן שבשעת "השיחות" בלונדון
יסכים א.ס. לפגישה אתנו, מכיוון שהשיחות נועדו להשרות שלום בין היהודים
והערבים.

לפנות ערב הגיע הנח נחום גולדמן מניו-יורק. הוא מרוצה מהחשכם שנעשה
באמריקא בענין המגביה. מלבד החלק שיופגש לקה"ס ולג'וינט (לפי הכנסתם אשחקד)
יוקדש כל השאר לישוב פליטים, ויחולק ע"י ועד מיוחד מורכב באופן פרימטי, שנים
מהמגביה הארי"ה שנים מהג'וינט, ויו"ר נייטלי. טרם הוסכם על היו"ר. סבורים שאם
ברנדייס יסכים להיות מועמד - יבחרוהו גם מהצד השני. איטלסון, שעומד עכשיו בראש
הג'וינט, מבטיח כאילו שאם רק א"י תקלוט פליטים - יחנן הכסף לא"י בלי כל הגבלה
ואחוזים. מאמינים שיאספו עשרים מיליון.

אצל הציונים יש רצון להשפיע על ברנדייס שיחפטר, א) למען פנות מקום
לפליכסן ב) למען עמוד בראש התעולה הציונית. אולם לפי שעה אין איש מקיז להציע
לו דבר זה. אופרים שאשחו מתנגדה לכך בכל חוקף.

גולדמן סבור שיש סיכויים למשרת העיקרית של נסיעתי לאמריקא, כי ברנדייס
נוטה עכשיו לדברים מעין אלה.

הדבר העיקרי שחבר לי כאן - שחששים ברצינות להתפרצות מלחמה במזרח או

באפריל. בחלונות הגבוהים כאן מתכוננים לכך ברצינות. בחוגים המוסמכים כאן יש ידיעה שגרמניה החליטה לצאת במלחמה על אנגליה בטרם זו תזדיין יותר מדי. נעשות הכנות קדחתניות להגן על לונדון ושאר הערים הגדולות מהתקפות אוויר. יש מדברים על מלחמה במרס בעל דבר מוחלט - אין ביכולתי כמובן לשפוט עד כמה דיבור זה מבשר מיוסד. אבל אין ספק שהמצב חמור. מסבירים את עמדת גרמניה במצבה הכלכלי והכספי המיואש. יש אומרים גם שמעמד המשטר נחרופן. סיפוח הסודטים כאילו הכזיב, ושכרו יצא בהפסד הברית שבין פולין ורוסיה. גם הפוגרום, אומרים, הסיר לב העם הגרמני מהנאצים. איני יודע עד כמה הסברות אלה נכונות, אבל טכנת מלחמה בחדשים הקרובים היא ריאלית. ידיעה זו באה ממקור מוסמך.

אין להפיץ שמועה זו בארץ - אבל יש להתכונן.